

Melkomstandigheden met GD Optimaal

Anton Gosselink van de GD tijdens het onderdeel van GD Optimaal Melken waarin de efficiëntie wordt beoordeeld.

Eenderde van de totale werktijd wordt aan het melken besteed. In de praktijk blijkt dat de omstandigheden waarin gemolken wordt vaak niet optimaal zijn, voor zowel koe als melker. Bij GD Optimaal Melken worden de factoren die de arbeidsefficiëntie en arbeidsomstandigheden beïnvloeden, beoordeeld. GD Herkauwer bezoekt melkveebedrijf de

De Lactocorder meet de melkstroomcurve per koe.

Betonpleats waar een meting werd uitgevoerd.

GD-er Anton Gosselink voert een Optimaal Melken-meting uit bij melkveehouderij De Betonpleats in het Friese Oudemirdum. Eigenaars Jan, Anneke en Lucas Westra willen graag de efficiëntie van het melken op hun bedrijf verbeteren. Er worden nu 225 koeien gemolken in een 2x12 stands zij aan zij Rapid Exit melkstal. De melktijd is 2 en een half uur. In het begin van het melken is er één melker, halverwege komt er een tweede bij. Om kwart over 4 's ochtends installeren de uiergezondheidsspecialisten hun Lactocorder in de melkput van de familie Westra. Hiermee meten zij de melkstroomcurve per koe. Verder worden de werkomstandigheden, de melkafgifte en efficiëntie van het melken beoordeeld. Bij een 'normale' natte

meting wordt vooral naar de factoren gekeken die te maken hebben met de uiergezondheid, nu gaat het om efficiënt melken onder prettige werkomstandigheden.

Efficiëntie ingevoerd in handcomputer

Om de efficiëntie van het melken te meten voert Gosselink tijdens het melken een tijdstudie uit met een PDA (personal digital assistant, handcomputer). Op zijn scherm loopt een stopwatch mee en Gosselink klikt aan wanneer het hek open gaat, wanneer de eerste koe is voorbehandeld, het melkstel is aangesloten, alle melkstellen zijn aangesloten en vervolgens afgenomen en wanneer alle koeien de melkstal weer hebben verlaten.

onder de loep Melken

Ophalen kan beter

Gosselink concludeert dat het ophalen van de koeien veel tijd kost. Door de Rapid Exit kunnen de koeien de melkstal snel verlaten, er zit echter een beperking in het ophalen. Als er per kant een minuut gewonnen kan worden bij het binnenkomen, scheelt dat een kwartier per melking dus een half uur per dag. Bovendien is het vervelend voor de melker Wouter Postma om steeds uit de put te moeten. Door het jagen staan de koeien ook meer onder de stress waardoor de kans bestaat dat ze de melk niet goed laten schieten. Het slecht binnenkomen komt ook door de zeer kleine wachtruimte zonder opdrijfhek. Bovendien staat er dichtbij de wachtruimte een voerhek waardoor de koeien niet goed kunnen doorlopen naar de melkstal. "De melkcapaciteit van deze grote melkstal met Rapid Exit wordt dus gedeeltelijk teniet gedaan omdat de koeien niet vlot binnenkomen", zegt Gosselink.

Vlotte melkafgifte

Aan de keukentafel bij Anneke en de vier kinderen bespreekt Gosselink de uitkomsten. Eerst geeft hij aan dat veel al goed gaat op het bedrijf. De reikwijdte voor de melker naar de koeien is goed. Het licht en geluid in de melkstal is ook prima.

Dan bekijkt hij grafieken over de melkafgifte per koe. Ze zien dat er tijds winst is te behalen in de melkafgifte van de koeien. "De melkafgiftelijijn in een grafiek ziet er in een ideale situatie redelijk vierkant uit. Een stijgende lijn die een tijdje recht loopt en weer daalt. Dan melkt een koe 'mooi vierkant uit'. Bij jullie zit er een dip in deze lijn na ongeveer een minuut."

Gosselink vervolgt: "Aan het begin van het melken wordt er met één melker gemolken en later met twee melkers. Hierdoor zijn er verschillende wachttijden tussen voorbehandelen en aansluiten. Dit is niet gunstig voor een vlotte melkafgifte. Het beste is om een vast melkritme aan te houden onder alle omstandigheden. Bijvoorbeeld 6 koeien voorbehandelen en dan 6 koeien aansluiten en daarna de volgende 6. Ideaal is een wachttijd van 1 tot 1,5 minuut."

Gosselink klikt op zijn PDA na ieder onderdeel van het melken.

De melkcapaciteiten van de melkstal worden gedeeltelijk teniet gedaan door de krappe wachtruimte.

Slanggeleiding vermindert lucht zuigen

Tijdens het melken wordt opvallend vaak valse lucht gezogen. Dit geeft extra werk voor de melker en is nadelig voor de uiergezondheid. "Met slanggeleiding kun je al veel problemen oplossen", zegt Gosselink. De lange melkslang mag geen invloed hebben op het melken. Als de gewichtsverdeling van het melkstel goed is, worden de kwartieren gelijkmatiger uitgemolken waardoor er minder wordt blind gemolken, er minder wordt lucht gezogen en de machine-melktijd korter wordt.

Arbotechnisch aandachtspunt

In grote melkstallen neemt het aantal routinematige handelingen toe. Dit kan op langere termijn leiden tot gezondheidsklachten. Op dit bedrijf zit het bedieningspaneel vrij hoog. "Op langere termijn kan dit leiden tot klachten. Een bedieningsknop op de putrand of automatische aansluit-systemen (snelstarters) is misschien een idee", adviseert Gosselink.

Praktische adviezen

Gosselink geeft aan dat hij over enkele dagen nog een uitgebreid advies per mail zal versturen, maar vraagt de familie Westra nu alvast wat ze van zijn bevindingen vinden. Lucas vindt het een relaxte manier van meten omdat de GDer van begin tot eind bij het melken aanwezig is. "Het gaat veel verder dan alleen een uitdraai uit het managementpakket doornemen. Je was erbij in de put en weet waar je het over hebt."

Jan geeft aan dat hij de adviezen in deze meting heel praktisch vindt. "Het vergt geen grote investeringen, maar soms alleen een aanpassing van je eigen werkwijze. Daar ben je zelf niet altijd kritisch op." Gosselink is het daarmee eens. "Eigenlijk kan bij iedereen het melken optimaler."

Bij GD Optimaal melken worden drie onderdelen beoordeeld: de melkafgifte van de koe, de melkefficiëntie en de arbeidsomstandigheden. GD Optimaal Melken kost € 392,70 voor deelnemers aan GD PlusZorg en € 451,70 voor niet deelnemers. Wilt u meer weten of GD Optimaal melken direct bestellen? Ga dan naar www.gddeventer.com/rund of www.gd-winkel.nl.